

7/2553
2554

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İhracat Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.02.01.03

KONU: Soru Önergeleri

09.06.04 * 32437

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 18.05.2004 tarih ve 5613 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları konusu, Ankara Milletvekili Sn. İsmail Değerli ve Hatay Milletvekili Sn. Züheyir Amber tarafından tevcih edilen soru önergelerinin cevapları ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:

EK-1: Cevap (1 Adet-4 sayfa)

Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in "Dış Ticaret Müsteşarlığınca çıkarılan bir tebliğe" ilişkin 7/2594 esas no'lu, 5624/19015 evrak kayıt no'lu yazılı soru önergesine verilen cevap:

Malumları olduğu üzere, tarım ürünleri ithalatında uygulanan gümrük vergileri ülkemizin ekonomik şartları, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerimiz, iç ve dış piyasa fiyatları, üretim-tüketim dengesi, yerli üretim ve ithal maliyetleri, hammadde-mamul koruma dengesi, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri ile destekleme politikaları dikkate alınarak sıfır ile Dünya Ticaret Örgütü tarife taahhütlerimiz arasında tespit edilmektedir.

Bu bağlamda İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde, 1006.10 gümrük tarife pozisyonlu tohumluk olmayan çeltikte % 34, 1006.20 G.T.P'li kavuzu çıkarılmış (kahverengi) pirinçte % 36, 1006.30.40 G.T.P'li değirmenden geçirilmiş pirinç ile kırık pirinçte ise % 45 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Nihai tüketim malı olan ve doğrudan tüketiciye sunulan 1006.30.40 gümrük tarife pozisyonlarında yer alan değirmenden geçirilmiş pirinç ile kırık pirinç ithalatında uygulanan söz konusu % 45 oranındaki gümrük vergisi, yerli üretimin korunması ve devamının sağlanması amacıyla Dünya Ticaret Örgütü pazara giriş tarife taahhüdümüzün imkan verdiği en üst seviyede tespit edilmiş olup, uluslararası taahhütlerimiz uyarınca bu oranın daha fazla yükseltilmesine imkan bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Dış Ticarete Standardizasyon (2004/5) Tebliği uyarınca çeltik ve pirinç, ithalatıdan önce ve serbest dolaşıma giriş aşamasında insan ve bitki sağlığı ve güvenliği yönünden Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nın kontrolüne tabi olup, söz konusu kontrol anılan Bakanlıkça düzenlenen "Kontrol Belgesi" ile sağlanmaktadır.

Ülkemizin yıllık pirinç tüketimi 450.000-500.000 ton civarında iken, üretimimiz 220.000 ton seviyesindedir. Yerli üretimin iç piyasa ihtiyacını karşılamamasından dolayı her yıl düzenli olarak çeltik ve pirinç ithalatı yapılmaktadır.

Ancak, pirinç ithalatında uygulanan % 45 oranındaki gümrük vergisinin daha fazla yükseltilmesine imkan bulunmadığı hususu da dikkate alınarak, çeltiğin hasat dönemi başta olmak üzere piyasalara arz edilen ürün miktarına bağlı olarak yerli üretimi korumak

amacıyla dönemsel olarak ithal ürün girişine karşı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 'nca bazı tedbirler alınmaktadır.

2003 yılı Eylül ayı itibariyle ülkede bulunan 160.000 tonluk pirinç stoku, 2003/2004 kampanya dönemi çeltik üretiminden elde edilen 223.000 ton civarındaki yerli pirinç ile ülkemiz üretimi devir stoku ve ikili anlaşmalar çerçevesinde tarife kontenjanı kapsamında ithal edilen pirinç dikkate alındığında toplam 420.000 tonluk bir pirinç arzının oluştuğu ve bu arzın 2004 yılı Haziran ayı sonuna kadar ülke ihtiyacını karşılayacak seviyede olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nca 1 Temmuz 2004 tarihine kadar çeltik ve pirinç ithalatında "Kontrol Belgesi"düzenlenmemesi yönünde bir karar uygulamaya konulmuştur.

Bununla birlikte, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nün (TMO) elinde bulunan çeltik ve pirinç stoklarının eritilebilmesini teminen, 20/4/2004 tarihli ve 25439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19/4/2004 tarihli ve 2004/7135 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31 Ağustos 2004 tarihine kadar kullanılmak üzere, 72.000 ton pirinç veya buna eşdeğer 96.000 ton kahverengi pirinç veya 120.000 ton çeltik için mevcut gümrük vergilerinden 2'şer puan indirimli tarife kontenjanı açılmıştır. Söz konusu Karara istinaden 27/4/2004 tarihli ve 25439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Çeltik ve Pirinç Türlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" ile de, tarife kontenjanından 1 Eylül 2003 tarihinden itibaren TMO'dan çeltik veya pirinç alımı yapan firmaların aldıkları miktar oranında faydalandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu uygulama ile hem piyasalar regüle edilerek temel gıda maddesi niteliğindeki pirinç fiyatlarında oluşabilecek spekülatif fiyat artışlarının önüne geçilmesi hem de yerli çeltik üretiminin büyük bir kısmını satın alarak üreticiye destek veren TMO'nun elinde oluşan stokların eritilmesi imkanı sağlanmıştır.

2004/7135 sayılı "Bazı Çeltik ve Pirinç Türlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar" ile 2003/2004 kampanya döneminde TMO'nun elinde oluşan 120.000 tonluk ihtiyaç fazlası çeltik stoğunun eritilmesi amaçlandığından, ithalatta herhangi bir avantaj sağlanacağı beklentisi olmaksızın kampanya dönemi başlangıcı olan 1 Eylül 2003 tarihi ile söz konusu Kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı 20 Nisan 2004 tarihi arasında ithal maliyetlerinden daha yüksek fiyatlarla TMO' dan alım yapmış olan firmaların söz konusu tarife kontenjanı uygulamasından faydalandırılmamasının haksız rekabete yol açacağı ve önümüzdeki kampanya dönemlerinde firmaların yine tarife kontenjanı açılacağı beklentisi içerisinde hareket ederek TMO' dan alım yapmaktan kaçınmalarına neden olacağı düşüncesiyle açılan tarife kontenjanından 1 Eylül 2003 tarihinden itibaren TMO'dan alım yapan firmaların yararlandırılması cihetine gidilmiştir.